

Aktywny i świadomy **SENIOR**

Spis treści:

strona

1.	Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, nieodpłatna mediacja	1
2.	Prawa pacjenta	5
3.	Praca na emeryturze	8
4.	Przekazywanie swojego majątku	9
5.	Metody oszustw	13
6.	Pochopne zakupy	18

ZABORSKIE
TOWARZYSTWO
NAUKOWE

www.ztn.com.pl
www.darmowapomoc.com.pl
ztn@ztn.com.pl
tel. 791 530 803

1. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, nieodpłatna mediacja

Często w naszym codziennym życiu potrzebujemy pomocy prawnej, szukamy odpowiedzi na nurtujące nas pytania prawnicze, nie rozumiemy treści dokumentów. Nierzadko też jesteśmy w zawiłych i skomplikowanych sytuacjach życiowych, które najczęściej wiążą się z obowiązkiem posiadania wiedzy prawniczej lub dokonania konkretnych czynności prawnych. Sprawy takie jak np. długi, alimenty, dziedziczenie, problemy mieszkaniowe, reklamacje, zawiłe relacje rodzinne, załatwianie spraw w urzędzie czy egzekucje komornicze mogą dotyczyć każdego z nas. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja wychodzi naprzeciw wyżej wymienionym potrzebom. Nieodpłatna pomoc jest po to, by służyć dobrą radą, profesjonalną informacją oraz pomocą w rozwiązywaniu konfliktów.

Sprawdźmy teraz różnicę pomiędzy nieodpłatną pomocą prawną, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim oraz nieodpłatną mediacją.

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Nieodpłatna pomoc prawna świadczona jest przez prawników, adwokatów, radców prawnych, którzy poinformują Cię o obowiązującym stanie prawnym, o uprawnieniach i obowiązkach, które ciążą na Tobie w sprawie. Wskażą Tobie możliwe sposoby rozwiązania problemu prawnego. Pomogą sporządzić projekt pisma, w tym również pisma o zwolnienie z kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym.

NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie świadczone jest przez doradców obywatelskich, którzy pomogą Ci poprzez udzielenie informacji o Twoich obowiązkach i prawach, będą wspierać Cię w samodzielnym rozwiązywaniu problemów, pomogą Ci sporządzić plan działania i wspomogą jego realizację.

Doradca zaproponuje działania indywidualnie dostosowane do Twojej sytuacji. Udzieli ważnych dla Ciebie informacji zwłaszcza w sprawach dotyczących zadłużenia, sprawach mieszkaniowych i sprawach z zakresu zabezpieczenia społecznego.

NIEODPŁATNA MEDIACJA

Nieodpłatna mediacja świadczona jest przez mediatorów, których celem jest przeprowadzenie mediacji między Tobą, a inną osobą, z którą pozostajesz w sporze. Jest to dobrowolny proces, w którym mediator (osoba bezstronna) za zgodą i na wniosek stron, pomaga w rozwiązaniu konfliktu między stronami bez konieczności wchodzenia na drogę sądową.

Jeżeli widzisz szanse na rozwiązanie konfliktu w sposób ugodowy - mediacja będzie bardzo dobrym wyjściem!

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z NIEODPŁATEJ POMOCY?

Z nieodpłatnej pomocy może skorzystać każda osoba, która znajduje się w sytuacji uniemożliwiającej poniesienie kosztów odpłatnej pomocy prawnej i w związku z tym - złoży stosowne oświadczenie w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego bądź nieodpłatnej mediacji. Nie musisz przynosić żadnych dokumentów potwierdzających Twoją aktualną sytuację finansową - wystarczy, że złożysz oświadczenie.

Z nieodpłatnej pomocy może skorzystać także osoba fizyczna, która prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą (samozatrudnienie), która nie zatrudnia i nie zatrudniała innych osób przez ostatni rok. Dla osób samozatrudnionych - nieodpłatna pomoc ma charakter pomocy de minimis.

W JAKI SPOSÓB UZYSKAĆ PORADĘ ?

To proste!

Wystarczy, że zarejestrujesz się na wizytę telefonicznie na numer podany przez starostwo powiatowe, urząd miasta bądź gminy. Urzędnik poinformuje Cię o miejscu oraz terminie porady. Następnie po prostu przyjdź na umówione spotkanie w ramach nieodpłatnej pomocy. Nie zapomnij wziąć ze sobą ważnych dokumentów, które dotyczą sprawy (oczywiście o ile takie masz).

Pamiętaj, że w każdym powiecie działają przynajmniej dwa punkty, w których możesz otrzymać nieodpłatną pomoc! Informacje o nich znajdziesz w starostwie powiatowym, urzędzie miasta, urzędzie gminy, na stronach internetowych starostwa, urzędu gminy lub miasta, na stronach internetowych o nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim. Co ważne, w całej Polsce funkcjonuje około 1500 punktów, w których nie obowiązuje rejonizacja.

Jeżeli jesteś osobą, która posiada trudności w poruszaniu lub komunikowaniu - możesz poprosić o poradę w odpowiednim dla Ciebie miejscu (również w Twoim domu) oraz o wsparcie tłumacza języka migowego. Nie jest problemem uzyskanie porady w szczególnej formie - np. telefonicznej, bądź przez komunikator internetowy.

JAKIE INFORMACJE / DOKUMENTY NALEŻY PRZYGOTOWAĆ PRZED PORADĄ?

- Dowód osobisty, paszport bądź inny dokument stwierdzający Twoją tożsamość - będzie on potrzebny do wypełnienia oświadczenia o Twojej sytuacji uniemożliwiającej poniesienie kosztów odpłatnej pomocy - numer PESEL.
- Jak najwięcej dokumentów, które dotyczą Twojej sprawy. Bądź dobrze przygotowany i po prostu opowiedz doradcy o swojej sytuacji bazując na przedłożonych dokumentach.

- Dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (samozatrudnionych) - niezbędne będzie, abyś przygotował zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, otrzymanej w roku, w którym ubiegasz się o nieodpłatną pomoc prawną oraz otrzymanej w ciągu 2 poprzedzających ją lat podatkowych, bądź oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

ILE BĘDĘ CZEKAŁ NA PORADĘ?

To zależy od liczby osób, które zgłaszają się do punktu nieodpłatnej pomocy. O kolejności udzielania pomocy decyduje kolejność zgłoszeń. Zazwyczaj nie czeka się długo - często jest możliwość uzyskania nieodpłatnej porady nawet tego samego dnia. W razie pilnej potrzeby uzyskania bezzwłocznej pomocy - nie bój się zadzwonić do rejestracji i poprosić o jak najszybszy termin!

CZY POMOC PRAWNA JEST DARMOWA?

Tak! Usługi nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji są w całości **bezpłatne**.

NIEODPŁATNE PORADNICTWO W CZASACH COVID-19

W czasie pandemii, nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz mediacje najczęściej udzielane są w formie telefonicznej bądź za pośrednictwem komunikatorów internetowych, poczty e-mail. Nie ma potrzeby składać oświadczenia o tym, że aktualnie nie jest się w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Aby więcej informacji, zapraszamy do kontaktu
pod numerem telefonu: **791 530 803**
lub mailowo: **ztn@ztn.com.pl**

*Podstawa prawna - Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej,
nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej
(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 294 i z 2020 r. poz. 875)*

2. Prawa pacjenta

I. Prawa pacjenta

wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

art. 68

1. Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.
2. Obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.
Warunki i zakres udzielania świadczeń określa ustawa.
3. Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku.
4. Władze publiczne są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych i zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska.

II. Prawa pacjenta,

o których stanowi ustawa z dnia 6 listopada 2008r.

o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. 2020.849 tj.)

• Prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych

- odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej oraz udzielanych z należytą starannością oraz zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- udzielanych w pomieszczeniach i przy użyciu urządzeń spełniających obowiązujące wymagania fachowe i sanitarne,
- udzielanych natychmiast w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia,
- prawo do zasięgnięcia opinii innego lekarza (pielęgniarki, położnej) lub zwołania konsylium.

- **Prawo pacjenta do informacji**
 - o swoim stanie zdrowia, o rozpoznaniu, proponowanych i możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych oraz dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania lub zaniechania, a także o wynikach leczenia i rokowaniu,
 - która zostanie przekazana osobie (osobom) przez pacjenta upoważnionej (upoważnionym).

- **Prawo pacjenta do tajemnicy informacji z nim związanych**
 - osoby wykonujące zawód medyczny mają obowiązek zachować w tajemnicy wszelkie związane z pacjentem informacje (w tym o jego stanie zdrowia), które uzyskały w związku z wykonywaniem zawodu.

- **Prawo pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych**
 - po uzyskaniu od lekarza wszystkich informacji o stanie zdrowia i proponowanym leczeniu, pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody,
 - zgodę wyraża się w formie pisemnej w przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko.

W każdej innej sytuacji zgodę lub sprzeciw pacjent może wyrazić ustnie.

- **Prawo pacjenta do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych**
 - pacjent ma prawo, by przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych towarzyszyła mu osoba bliska,
 - pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych zapewniających łagodzenie bólu i innych cierpień.

- **Prawo pacjenta do dokumentacji medycznej**

- pacjent ma prawo dostępu do swojej dokumentacji medycznej, tj. dokumentów dotyczących jego stanu zdrowia i udzielonych świadczeń zdrowotnych.

Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych ma obowiązek udostępnienia dokumentacji medycznej również osobie przez pacjenta upoważnionej.

- **Prawo pacjenta do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza**

- gdy pacjent nie zgadza się z treścią orzeczenia lub opinii lekarskiej, a postępowanie odwoławcze w odniesieniu do opinii lub orzeczenia nie jest uregulowane w odrębnych przepisach prawa, może wnieść sprzeciw do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta.

Sprzeciw należy wnieść w terminie 30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia przez lekarza orzekającego.

- **Prawo pacjenta do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego**

- pacjent ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami,
- pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, tj. opieki, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

Prawo to daje możliwość m. in. towarzyszenia pacjentce przy porodzie czy przebywania rodziców z dzieckiem podczas jego hospitalizacji.

- **Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej**

- pacjent ma prawo do opieki duszpasterskiej.

W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia podmioty lecznicze mają obowiązek umożliwić kontakt z duchownym właściwym dla wyznania pacjenta.

- **Prawo pacjenta do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie**
- szpital oraz każdy inny podmiot udzielający stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych ma obowiązek zapewnić pacjentowi bezpłatne przechowywanie rzeczy wartościowych w depozycie.

3. Praca na emeryturze

Osiągnięcie wieku emerytalnego i przejście na emeryturze nie zawsze oznacza ostateczny koniec aktywności zawodowej. Częstokroć „świeżo upieczeni” emeryci zastanawiają się czy podczas pobierania świadczenia emerytalnego mogą podjąć pracę zarobkową i jakie konsekwencje z tym się wiążą, wszak słyszeli, że podjęcie pracy wiąże się z utratą części emerytury wypłacanej z ZUS. Z jednej strony nie chcieliby utracić dochodu z emerytury, z drugiej zaś zdrowie pozwala im na podjęcie pracy, może nie w pełnym wymiarze ale na część etatu, by wypełnić sobie czas i jednocześnie dorobić do często niskiego świadczenia emerytalnego. Czy to możliwe? Zobaczmy.

Prawo do emerytury nabywa się po osiągnięciu tzw. wieku emerytalnego, który dla kobiet wynosi 60 lat a dla mężczyzn 65 lat. Jeśli pracownik po osiągnięciu wieku emerytalnego przejdzie na emeryturę nie musi się martwić, że po osiągnięciu jakiegoś progu przychodu czy dochodu ZUS zawiesi wypłatę świadczenia lub zmniejszy kwotę wypłacanej emerytury.

Tu nie ma limitu. Limit osiągniętych dochodów w przypadku podjęcia pracy na emeryturze nie obowiązuje także w przypadku osób mających prawo do emerytury częściowej, prawo do renty inwalidy wojennego, z tytułu pobytu w obozie i w miejscach odosobnienia lub renty rodzinnej po tych inwalidach, prawo do renty inwalidy wojskowego w związku ze służbą wojskową lub renty rodzinnej po żołnierzu, którego śmierć ma związek ze służbą wojskową.

Osoby, o których mowa powyżej nie muszą informować ZUS o osiągniętych dochodach.

Kto zatem powinien mieć na uwadze wysokość swoich dochodów osiąganych z tytułu podjęcia pracy?

Osoby, które przeszły na emeryturę wcześniejszą oraz osoby na rencie. W ich przypadku obowiązują bowiem limity kwot jakie mogą zarobić bez ryzyka obniżenia czy wręcz zawieszenia świadczenia emerytalnego.

Zgodnie z ustawą z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wysokość przysługującej emerytury lub renty może ulec zmniejszeniu lub prawo do tych świadczeń zawieszeniu w przypadku osiągnięcia przez świadczeniobiorcę przychodu wpływającego na uprawnienia emerytalno-rentowe powyżej określonej kwoty progowej.

Oznacza to, że limity zarobków wiążą się z wysokością przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, która ogłaszana jest za kwartał kalendarzowy przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Warto pamiętać, że kwota limitu, o którym mowa powyżej zmienia się co kwartał a emeryt lub rencista pracujący na wcześniejszej emeryturze lub rencie musi te limity śledzić by uniknąć ich przekroczenia.

Warto też pamiętać, że na to, czy ZUS zawiesi lub zmniejszy świadczenie, ma wpływ przychód z działalności, od której są obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne np. z umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy agencyjnej czy umowy o dzieło zawartej z własnym pracodawcą.

4. Przekazywanie swojego majątku

Sposobów na przekazanie majątku, który się zgromadziło przez całe życie jest co najmniej kilka. Niektóre z nich mogą odnieść skutek od razu, za życia osoby dysponującej swoim majątkiem.

Prawo daje również możliwość rozdysponowania swoim majątkiem za życia, ale ze skutkiem dopiero po śmierci właściciela majątku.

Najbardziej znanym sposobem przekazania majątku jest **umowa darowizny**. Wbrew intuicyjnemu rozumieniu pojęcia darowizny ma ona charakter umowy, pomimo iż korzyść osiąga tylko jedna strona. Wynika to z tego, że obdarowany musi wyrazić zgodę na przyjęcie darowizny, choćby z tego powodu, że to jego może obciążać ewentualny podatek o darowizn.

Jak to zostało już zasygnalizowane, umowa darowizny ma charakter nieodpłatny. Darczyńca bezpłatnie przekazuje swój majątek obdarowanemu, nie otrzymując niczego w zamian. Jeżeli w skład przekazywanego majątku wchodzi nieruchomości, np. działka gruntu lub lokal mieszkalny, skuteczność darowizny uzależniona jest od zachowania formy aktu notarialnego umowy.

Jeżeli natomiast majątek ma wyłącznie charakter ruchomy, to niezachowanie formy aktu notarialnego nie musi podważać ważności umowy. W takiej sytuacji niezbędne jest jednak wydanie obdarowanemu całego darowanego majątku. W wyjątkowych przypadkach darowizna może zostać odwołana przez darczyńcę. Dotyczy to także darowizny już wykonanej. Przyczyną odwołania darowizny może być jednak wyłącznie rażąca niewdzięczność obdarowanego względem darczyńcy.

Odwołanie darowizny następuje poprzez złożenie oświadczenia obdarowanemu na piśmie. Oświadczenie takie musi dotrzeć do obdarowanego przed upływem roku od dnia, w którym darczyńca dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego. Darowizna nie może być jednak odwołana, jeżeli darczyńca przebaczył ową niewdzięczność obdarowanemu. Sądy dopuszczają także możliwość rozwiązania umowy darowizny na skutek porozumienia stron oraz na mocy orzeczenia sądu. W tym ostatnim przypadku, będzie to możliwe, jeżeli sąd uzna, że z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków przekazanie majątku przez darczyńcę byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami lub groziłoby mu rażąca strata.

Zyskującym coraz większą popularność sposobem przekazania majątku innej osobie jest **umowa o dożywocie**. Jej zastosowanie nie obejmuje jednak całego majątku, lecz ogranicza się jedynie do nieruchomości. Jej istota polega na przeniesieniu własności nieruchomości w zamian za

zapewnienie dotychczasowemu właścicielowi (zbywcy) dożywotniego utrzymania.

Skuteczność umowy o dożywocie można także rozciągnąć na osobę bliską zbywcy nieruchomości. Świadczenia, do których będzie uprawniony zbywca powinny zostać szczegółowo określone w umowie.

Jeżeli umowa nie zawiera tego rodzaju postanowień nabywca nieruchomości powinien przyjąć zbywcę jako domownika, dostarczać mu wyżywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnić mu odpowiednią pomoc i pielęgnowanie w chorobie oraz sprawić mu własnym kosztem pogrzeb odpowiadający miejscowym zwyczajom. Umowa o dożywocie będzie skuteczna wyłącznie w przypadku zachowania formy aktu notarialnego umowy.

Bardzo ważnym jest, że prawo dożywocia obciąża nieruchomość. Oznacza to, że późniejsze przeniesienie własności nieruchomości na osobę trzecią nie pozbawia zbywcy prawa do otrzymywania świadczeń przewidzianych w umowie. W takiej sytuacji może on także żądać zamiany prawa dożywocia na dożywotnią rentę.

Prawo dożywocia jest niezbywalne i przysługuje wyłącznie osobie wskazanej w umowie o dożywocie.

Nie ma natomiast możliwości przeniesienia go na inną osobę. Jeżeli z jakichkolwiek powodów między zbywcą a nabywcą nieruchomości wytworzą się takie stosunki, które uniemożliwiają dalszą ich bezpośrednią styczność, sąd może zmienić wszystkie lub niektóre uprawnienia objęte treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę odpowiadającą wartości tych uprawnień.

W wyjątkowych zaś przypadkach możliwe jest też rozwiązanie umowy przez sąd.

Możliwe jest także rozporządzenie majątkiem na wypadek śmierci. Wtedy skutek w postaci przeniesienia majątku nastąpi po śmierci rozporządzającego.

Służy temu przede wszystkim testament. Oczywiście można powiedzieć, że bez testamentu także dojdzie do przeniesienia majątku na inne osoby, niemniej sporządzenie testamentu daje spadkodawcy możliwość wyboru

osoby, do której trafi jego majątek po jego śmierci. Nie musi to być natomiast osoba najbliższa. Brak testamentu spowoduje zaś, że majątek spadkobiercy przejdzie na ściśle określone osoby wskazane w przepisach spośród osób najbliższych.

Sporządzenie testamentu daje możliwość nie tylko zmiany kręgu osób uprawnionych do majątku spadkodawcy, lecz także bez takiej zmiany możliwość określenia wielkości udziałów spadkobierców w nabywanym majątku spadkodawcy.

W braku testamentu i powołaniu do spadku kilku osób udziały każdego z nich będą równe. W testamencie natomiast spadkodawca może przewidzieć na przykład, że udział jednego spadkobiercy będzie wynosił 60%, drugiego 30%, a trzeciego tylko 10%.

Ważne jest, iż testament można sporządzić wyłącznie we własnym imieniu. Przepisy wykluczają możliwość sporządzenia testamentu przez pełnomocnika.

Najczęstszymi formami testamentu jest testament własnoręczny oraz testament notarialny. Pierwszy z nich cechuje się tym, że jest w całości napisany pismem ręcznym, musi być podpisany i opatrzony datą. Testament notarialny z kolei sporządzany jest przed notariuszem, co daje większą gwarancję jego skuteczności, albowiem notariusz nie może dopuścić do sporządzenia testamentu w formie aktu notarialnego przez osobę niebędącą w stanie samodzielnie wyrazić swojej woli.

Innym sposobem przekazania majątku na wypadek śmierci jest uczynienie zapisu zwykłego lub zapisu windykacyjnego.

W przeciwieństwie jednak do testamentu i powołania określonych osób do całości spadku istota zapisu sprowadza się do konkretnych przedmiotów wchodzących w skład majątku osoby dokonującej takiego zapisu.

Może to dotyczyć zarówno nieruchomości, jak i rzeczy ruchomych. Oba typy zapisów dokonywane są w testamencie.

Istnieją pomiędzy nimi jednak dwie kluczowe różnice. Pierwsza polega na tym, iż w przypadku zapisu zwykłego osoba uprawniona do jego otrzymania może żądać jego wykonania po ogłoszeniu testamentu. W przypadku zaś zapisu windykacyjnego nabycie określonej rzeczy przez osobę uprawnioną następuje już z chwilą śmierci spadkodawcy.

Druga z różnic dotyczy sposobu ustanowienia zapisów. Zapis zwykły może się znaleźć w każdym testamencie, bez względu na jego formę. Natomiast zapis windykacyjny, z uwagi na swoje dalej idące skutki, może być zawarty wyłącznie w testamencie sporządzonym w formie aktu notarialnego.

5. Metody oszustw

Wyłudzenie pieniędzy od seniorów niestety nie traci na popularności. Najczęściej oszustwa opierają się o kontakt telefoniczny, kiedy seniorzy namawiani są do przekazania albo pozostawienia w jakimś miejscu gotówki lub kosztowności.

Często poprzez zastraszanie skłania się ich do przekazania wypłat oszczędności z banku, a także do zaciągania kredytów. Ofiarami przestępców padają najczęściej osoby mieszkające samotnie lub bez rodziny, które chętnie nawiązują kontakty z obcymi.

Nie zdając sobie sprawy z zagrożenia, bez problemu wpuszczają oszustów do swoich domów, wskazując miejsce przechowywania gotówki. Oszuści, korzystając z chwili nieuwagi, kradną oszczędności i inne cenne przedmioty, znajdujące się w mieszkaniu.

Oszuści, podając się za policję, rodzinę, pracowników ZUS-u, opieki społecznej, poczty bez problemu wchodzi do domu, swoją wizytę tłumaczą koniecznością uiszczenia zaległej opłaty, wręczenia korzyści majątkowej lub zachęcają do wsparcia zbiórki na szczytny cel i ostatecznie dochodzi do wyłudzenia.

Zagrożeniem są także osoby podszywające się pod pracowników dostawców usług za prąd, gaz czy telefon. Kusząc obietnicą korzystniejszych niż dotychczas warunków, podsuwają do podpisu umowy zobowiązujące seniorów do regularnego uiszczania wysokich opłat na konta prywatnych przedsiębiorstw.

Jakimi metodami najczęściej posługują się przestępcy
i co zrobić w przypadku próby wyłudzenia?

Metoda „na wnuczka”

Ktoś dzwoni i podaje się za krewnego czy przyjaciela rodziny, mówi, że jest np. wnuczką lub synem i prosi o natychmiastową pomoc finansową pod pozorem wyjątkowej okazji zarobienia pieniędzy, lub w związku z nagłym nieszczęściem np. wypadkiem, chorobą czy porwaniem.

Naciągacz prowadzi rozmowę w taki sposób, by przekonać Seniora, że faktycznie jest osobą z jego rodziny. Sytuacja, którą opisuje wymaga natychmiastowej reakcji ze strony seniora.

Oszust namawia do przygotowania gotówki do odbioru w mieszkaniu seniora lub dokonania przelewu bankowego, a nawet zdarza się, że oszust w przypadku, gdy senior nie posiada gotówki, namawia do wypłaty pieniędzy z banku lub do wzięcia pożyczki, a nawet kredytu.

Senior nie zdając sobie sprawy z zagrożenia, wierząc, że pomaga komuś bliskiemu w potrzebie, ostatecznie daje się okraść.

Metoda „na policjanta”

Dzwoni telefon, ktoś przedstawia się za policjanta z wydziału kryminalnego, podaje imię, nazwisko, stopień służbowy i informuje, że grupa przestępcza próbuje od seniora wyłudzić pieniądze np. z rachunku bankowego. Prosi o współpracę i radzi by do czasu wyjaśnienia sprawy przekazać oszczędności do policyjnego depozytu lub przygotować gotówkę do prowokacji oszustów.

Fałszywy policjant prosi o sprawdzenie jego tożsamości poprzez numer alarmowy policji 997. Do połączenia nie dochodzi, gdyż fałszywy policjant nie rozłącza się. Oszust przekazuje słuchawkę innej osobie, która potwierdza seniorowi, że rozmawia z policjantem.

Po krótkim czasie w mieszkaniu seniora zjawia się fałszywy policjant, który zabiera oszczędności do policyjnego depozytu. Zdarza się także, namawia do zaciągnięcia pożyczki lub kredytu.

**Co zrobić,
gdy otrzymasz taki telefon i ktoś poprosi Cię o pieniądze?**

Bądź pewien, że dzwoni oszust podający się za krewnego.

**Pamiętaj, jeśli masz jakiegokolwiek wątpliwości z kim rozmawiałeś
skontaktuj się z najbliższą rodziną lub policją
dzwoniąc pod numer 112.**

Zgłoszenie może uchronić Cię przed wyłudzeniem, pomóc policji w wykryciu sprawcy i odzyskaniu gotówki.

Oszustwo, popełnione metodą na „policjanta” lub „wnuczka”, to przestępstwo określone w art. 286 §1 kodeksu karnego:

„Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”

Pamiętaj!

Policja nigdy nie namawia do przekazywania pieniędzy osobom obcym czy policjantom.

Bądź zawsze rozważny, czujny i nieufny, gdyż oszuści często stosują szantaż emocjonalny, płaczą i błagają o pomoc lub pozorują torturowanie.

Metoda „na chwilówkę”

Ktoś z firmy pożyczkowej dzwoni z propozycją skorzystania z unikalnej promocji uzyskania pożyczki, udzielając przy tym nieprawdziwych informacji.

Potem okazuje się, że firma pobrała z góry opłatę za rozpatrzenie wniosku, a tak naprawdę nie udziela pożyczek.

Podaje fałszywe informacje na temat kosztów pożyczki, zawyżając poszczególne opłaty, prowizje i oprocentowanie po to, by wyłudzić od nieświadomych seniorów jak najwięcej pieniędzy.

Co zrobić, gdy już zostałeś oszukany przez nieuczciwą firmę pożyczkową?

Jeżeli zostaniesz oszukany, pamiętaj, by jak najszybciej zgłosić takie zdarzenie organom ścigania. Dotyczy to zarówno wyłudzenia pieniędzy przez fikcyjną firmę, jak i wyłudzenia danych osobowych, co jest również bardzo niebezpieczne.

Gdzie zgłaszać oszustwa internetowe?

Również na Komisariacie Policji, ale jeśli doszło do kradzieży danych osobowych, zgłoś ten fakt jak najszybciej w swoim banku, aby zastrzec dowód osobisty i uniknąć wyłudzenia kredytu na Twoje nazwisko.

Gdzie zgłosić nieuczciwą firmę stosującą niedozwolone praktyki?

Najlepiej do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który może nałożyć na nierzetelną firmę wysoką karę finansową za stosowanie niedozwolonych praktyk rynkowych i za niestosowanie się do obowiązujących przepisów.

Infolinia konsumencka: 801 440 220.

Ważne! Nigdy nie zaciągaj pożyczek ani kredytów na cel, którego nie jesteś pewien! Nie postępuj lekkomyślnie, przemyśl swoją decyzję.

Zgubiłeś lub ukradziono Ci dokumenty? – co zrobić w przypadku utraty dokumentów?

Kradzież albo zgubienie dowodu osobistego, prawa jazdy czy paszportu lub karty płatniczej to poważny problem, który może prowadzić do celów przestępczych szczególnie wyłudzenia pożyczek i kredytów.

Jeżeli dokumenty zostały skradzione lub zagubione niezależnie od przyczyny, zareaguj jak najszybciej. Pamiętaj, czas odgrywa istotną rolę.

- 1.** Zgłoś zastrzeżenie dokumentów osobiście w swoim lub dowolnym banku niezależnie czy posiadasz rachunek bankowy czy nie.

2. Powiadom najbliższą jednostkę Policji - tylko jeżeli dokumenty zostały utracone w wyniku kradzieży.
3. Zawiadom gminę lub placówkę konsularną w celu wyrobienia nowego dokumentu.

Zagubiłeś lub skradziono Ci kartę płatniczą. Nie ryzykuj - skorzystaj z wygodnego systemu „Zastrzegania Kart Płatniczych”.

**Wystarczy jeden telefon, by zastrzec kartę nawet w kilku bankach.
Zadzwoń pod numer 828 828 828,
a system połączy Cię z infolinią twojego banku.
Numer jest dostępny 7 dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę.**

Pamiętaj! System „Dokumenty Zastrzeżone” jak i System „Zastrzegania Kart” chroni osoby, które zastrzegły swoje dokumenty przed możliwością ich wykorzystania dla celów przestępczych - prób wyłudzeń. Wystarczy dokonać zgłoszenia w jednym banku!

Bądź również ostrożny w internecie! Gdy nie jesteś pewny jakiejś strony, nie podawaj żadnych danych: ani osobowych ani adresowych. Oszuści tylko czekają na Twój zły ruch, abyś wpadł w ich pułapkę.

Pamiętaj:

- uważaj na reklamy oferujące szybki zysk bez ryzyka, podejrzanе maile i załączniki od nieznanych osób,
- nie przekazuj swoich danych przez telefon, zwłaszcza nieznanym rozmówcom,
- sprawdzaj, czy sposób płatności w internecie jest bezpieczny,
- nie wierz, że coś wygrałeś, jeśli w nic nie grałeś,
- dokładnie sprawdzaj adres internetowy zbiórki charytatywnej czy sklepu – jeśli cokolwiek wyda ci się podejrzanе, nie przekazuj pieniędzy,
- nie daj się namówić na zakup „cudownych” suplementów czy urządzeń medycznych,

- rzetelny sprzedawca podaje na stronie internetowej dane swojej firmy – jeśli ich tam nie ma, nie ufaj mu,
- zawsze powinieneś mieć czas na decyzję - jeśli ktoś każe ci ją podjąć natychmiast, bo okazja się nie powtórzy, najprawdopodobniej chce cię oszukać,
- Jeśli podejrzewasz oszustwo, zgłoś sprawę policji.

6. Pochopne zakupy

W sytuacji gdy otrzymałeś zaproszenie na prezentację np. garnków, materacy, czy pościeli i zdecydujesz się na wzięcie udziału w tejże prezentacji pamiętaj żeby zachować daleko posuniętą ostrożność.

Na tego typu pokazach sprzedający posiadający perfekcyjnie opanowaną sztukę manipulacji próbują sprzedać towary uczestnikom prezentacji.

Są to takie same towary jakie można kupić w internecie. Niestety cena na pokazach jest zdecydowanie zawyżona.

Poza tym często klienci, którzy zdecydowali się na zakup są namawiani na zaciągnięcie kredytu mającego na celu sfinansowanie tego zakupu, co dodatkowo podnosi finalną cenę towaru o kilkadziesiąt procent.

Przykład?

Jedna z osób która udała się na pokaz zakupiła na nim materac, kołdrę, poduszki za cenę 4000,00 zł.

W internecie identyczny zestaw można było kupić za ok 1000,00 zł.

Dodatkowo zaciągnęła kredyt (za namową sprzedawcy).

Po podliczeniu wszystkich rat okazało się, że za zakupione rzeczy zapłaci łącznie ok. 8000,00 zł.

Zatem warto się zastanowić, czy w ogóle warto brać udział w tego typu pokazach.

Jeżeli jednak poszliśmy na taki pokaz, kupiliśmy jakiś towar a np. na drugi dzień dotarło do nas że nie chcemy tego co kupiliśmy to czy mamy jakieś wyjście aby skutecznie wycofać się z dokonanych zakupów?

Oczywiście, że tak.

Jeżeli kupiliśmy towar jako konsument, to zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta: "Konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów(...)."

Bardzo ważne jest aby nie przeoczyć terminu 14 dni. Po upływie tego terminu prawo odstąpienia co do zasady nie będzie nam już przysługiwać!

Jak skutecznie odstąpić od umowy? To bardzo proste. Należy wysłać do przedsiębiorcy od którego kupiliśmy towar oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Jest to bardzo proste pismo. Trzeba tylko pamiętać, że musimy zawrzeć w nim kilka podstawowych informacji. Musimy wskazać pełną nazwę przedsiębiorcy (sprzedawcy), jego adres, nasze dane, tj. imię, nazwisko, adres.

W piśmie trzeba napisać:

**"Ja, niżej podpisany (imię i nazwisko, adres) oświadczam,
iż odstępuję od umowy sprzedaży z dnia
numer umowy dotyczącej sprzedaży
(wskazać co kupiliśmy)."**

Takie oświadczenie najlepiej wysłać listem poleconym z potwierdzeniem odbioru (musimy mieć dowód jego doręczenia w przypadku gdybyśmy musieli skierować sprawę do sądu).

W przypadku odstąpienia od umowy zawartej na odległość (lub poza lokalem przedsiębiorstwa) umowę uważa się za niezawartą. Wskutek odstąpienia od umowy zarówno po naszej stronie jak i stronie sprzedawcy pojawiają dodatkowe obowiązki.

Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania oświadczenia konsumenta o odstąpieniu od umowy, zwrócić konsumentowi wszystkie dokonane przez niego płatności, w tym koszty dostarczenia rzeczy.

Przedsiębiorca dokonuje zwrotu płatności przy użyciu takiego samego sposobu zapłaty, jakiego użył konsument, chyba że konsument wyraźnie zgodził się na inny sposób zwrotu, który nie wiąże się dla niego z żadnymi kosztami.

Jeżeli przedsiębiorca nie zaproponował, że sam odbierze rzecz od konsumenta, może wstrzymać się ze zwrotem płatności otrzymanych od konsumenta do chwili otrzymania rzeczy z powrotem lub dostarczenia przez konsumenta dowodu jej odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.

Co ważne - przedsiębiorca ma obowiązek zwrócić nie tylko wartość oddawanego towaru, lecz także koszt związany z najtańszym spośród zawartych w ofercie sprzedawcy sposobów jego dostarczenia.

Oznacza to, że przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zwrotu konsumentowi poniesionych przez niego dodatkowych kosztów.

Zatem jeżeli były do wyboru takie opcje dostawy towaru jak: odbiór osobisty 0 zł, list polecony 10 zł, kurier 20 zł, to sprzedawca zwraca konsumentowi koszt w wysokości 10 zł (najtańszy z zaproponowanych opcji).

Nie należy tu uwzględniać odbioru osobistego, gdyż nie jest to sposób dostarczenia rzeczy.

Natomiast my, tj. konsumenci mamy obowiązek zwrócić rzecz przedsiębiorcy lub przekazać ją osobie upoważnionej przez przedsiębiorcę do odbioru niezwłocznie, jednak nie później niż 14 dni od dnia, w którym odstąpił od umowy, chyba że przedsiębiorca zaproponował, że sam odbierze rzecz.

Należy pamiętać, że do zachowania terminu wystarczy odesłanie rzeczy przed jego upływem.

Istotne jest także to, że w sytuacji gdy podpisaliśmy także umowę pożyczki, która miała sfinansować zakup rzeczy, to zgodnie z art. 37 ustawy

o prawach konsumenta: W chwili odstąpienia przez konsumenta od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa wygasają powiązane z nią umowy dodatkowe zawarte przez konsumenta, jeżeli na ich podstawie świadczenie jest spełniane przez przedsiębiorcę lub osobę trzecią na podstawie porozumienia z przedsiębiorcą.

Jeżeli umowa dodatkowa została zawarta z osobą trzecią, przedsiębiorca informuje tę osobę o odstąpieniu przez konsumenta od umowy.

Idziesz na pokaz

PAMIĘTAJ

- ✦ UWAŻNIE CZYTAJ ZAPROSZENIA.
NIE DAJ SIĘ ZWIEŚĆ, ŻE CHODZI TYLKO
O BEZPŁATNE BADANIA.
- ✦ NIE PODEJMUJ SZYBKO I POCHOPNIE DECYZJI.
- ✦ UWAŻAJ PRZY PŁATNOŚCI NA RATY.
DOKŁADNIE PRZECZYTAJ UMOWĘ I ZAŁĄCZNIKI.
- ✦ DOMAGAJ SIĘ DOKUMENTÓW.
- ✦ W CIĄGU 14 DNI MOŻESZ ODSZTAĆ OD UMOWY.
- ✦ WADLIWY PRODUKT MOŻESZ REKLAMOWAĆ.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

powiatbytowski.pl

Zadanie publiczne jest finansowane z budżetu państwa
z części będącej w dyspozycji Wojewody Pomorskiego
przez udzielenie dotacji celowej Powiatowi Bytowskiemu